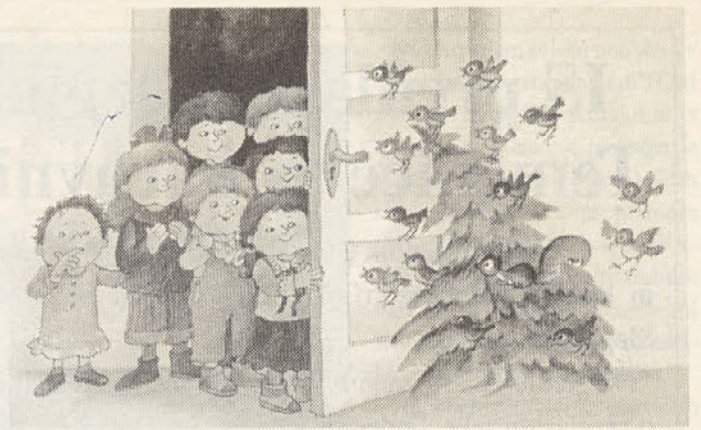

GLASILO OBČANOV

KNJIŽNICA TREBNJE

48210 Trebnje

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE, DECEMBER - GRUDEN 1993, ŠTEVILKA 5, LETO II

Naš božič '93

Nemški pisatelj, Nobelov nagrajenc Heinrich Böll, je 24. decembra 1969 v radijskem nagovoru v Stuttgartu že menil, da je božič indrustrijske družbe pravzaprav antibožič, reakcija, podzavestni odpor do tistih usodnih mest v svetem pismu, ki pripovedujejo o rojstvu božjega Sina v kar se da neudobnem in mrzlem hlevu, sredi revščine, nasprotovanja in preganjanja. Iz božičnega praznika veje pretresljivo socialno sporočilo o zatiranih in o Najsvetejšem na svetu, ki je bilo rojeno takorekoč na socialnem dnu. Božič ni po svetem pismu le družinski praznik, ampak tudi praznik celotnega človeškega bivanja, ki dobiva v učlovečenem Bogu svoj smisel.

Sporočilo božiča za nas danes je, da tudi sitost bogate poudustrijske družbe tiči na trhljih nogah, da revni in bogati ne bomo mogli eden mimo drugega, ampak je usoda revnih in bogatih skupna usoda človeškega rodu, kot pravi naš pesnik Simon Gregorčič, da "za vse je svet dovolj bogat, in srečni vsi bi bili, če kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čutili". Praznik božjega rojstva in praznik božjega Otroka je istočasno praznik vseh človeških otrok, malih in velikih. Ne smemo dopustiti, da se praznik sprevrže v razsipno praznovanje brez vsakršnega pravega smisla.

Ne bi bilo seveda prav, če bi kdo ljudi odvrčal od njihovega veselega praznovanja, če izvira iz vedrosti srca; treba pa bo ta praznovanja uskladiti z vrednotami svetopisemskega božičnega sporočila. Zato naj bo letošnji božič prehod h kritičnemu načinu mišljenja. Prav revščina Kristusovega rojstva dokazuje, da se je tu pojavil vladar, ki bi ga zlahka sprejeli Združeni narodi, saj to je vladar brez gradu, dežele, denarja, grba, himne in zastave. Od začetka svojega nastopa pa uči z zgledom in besedo, da človeška eksistenca ni možna brez ljubezni do bližnjega, žrtev, odpovedi, truda in dela.

Božič moramo vrniti k njegovi izvirni resnici in vrednotam, opisanim v evangeljskem poročilu. Čim bolj bomo odkrili in zaživeli bistvo božiča, toliko bolj bomo preprečevali strašni pohod antibožiča od grozljivo podlih koncentracijskih taborišč druge svetovne vojne do nesmiselnih etničnih pokolov v Bosni in Hercegovini, neskončnih vojn v Angoli, Somaliji in drugod po našem ogroženem planetu, kjer je človek sporočilo božiča že tolikokrat zatajil.

Prižgimo torej božične luči tudi za trpeče in uboge na vseh koncih sveta, prislunimo sporočilu velikega praznika, da nas kljub tegobam preplavi vedra sreča božičnih dni. To naj bo naša misel in želja, ko si bomo voščili mir in vse dobro v božičnih praznikih.

Janez Vidic, šentruperski župnik

Pričakovanja

Ko si otrok in za miklavža ter druge praznike dobiš darila, si zelo vesel in srečen. Verjameš vsem besedam, ki jih slišiš. Vsa ta "nadnarayna" bitja: Miklavž, Božiček, Dedek Mraz so zate resnična. V pričakovanju čakaš večere, ko ti bo dobri mož prinesel darila. Ko pa odrasteš in zveš vso resnico, čutiš v sebi nekakšno pomanjkanje. Taka kriza ne traja dolgo, saj potem lahko sam kupuješ darila in osrečuješ otroke. Pri tem si tudi sam vesel, ko vidiš vesele otroške obraze. To se nadaljuje v neskončnost in vesel si, da si sam sodeloval v tem.

Tomaž Kos
OŠ Mirna

Osnovnošolci naše občine na svojem parlamentu spregovorili o nasilju

17. novembra je zasedal otroški parlament, ki ga je sklical sekretariat za družbene dejavnosti. Predstavnik učencev osnovnih šol naše občine je pozdravil predsednik SO Trebnje g. Ciril PUN-GARTNIK, ki je obljubil, da bo pozorno prisluhnil vsem poudam in predlogom njihovega parlamenta in jih skušal v okviru možnosti tudi uresničiti. V nadaljevanju razprave otrok, ki bi bila po resnosti, poznavanju problemov in utemeljenosti predstavljanja teh lahko vzor marsikateri seji občinskega ali državnega parlamenta, pobud in predlogov resnično ni manjkalo.

Sekretar za družbene dejavnosti g. Milan RMAN je v pozdravu otrokom ugotovil, da se v trebinjski občini razvija spoznanje o tem, da je potrebno otrokom prisluhniti in jih upoštevati kot enakovredni člen v odločanju. Otroci tudi pri nas postajajo tehten sogovornik, ki jim mora prisluhniti politika občinske oblasti in vsi, ki se z njimi ukvarjajo. Otroci imajo tudi pravico, da zahtevajo uresničevanje svojih predlogov in sklepov. V trebanjski občini tudi z glasom otrok že govorimo o večji skrbi in pozornosti do otrok.

V parlamentarni razpravi so otroci spregovorili o nasilju, ki je prisotno na šolah med sovrstniki in se ne pojavlja samo kot fizično nasilje, temveč pogosto tudi kot psihično nasilje, kar je še bolj boleče, in to v obliki zastraševanja, poniževanja, zasmehovanja idr. Po mnenju otrok do tega prihaja

Otroci pa se soočajo tudi z drugimi oblikami nasilja odraslih nad njimi. Zahtevajo, da se zmanjša in prepreči: pornografija v kioskih, filmi. Za mnoge vrstnike slutijo, da njihove družinske razmere niso urejene, saj v njih ni otroškega veselja, radosti in menijo, da takšnega sovrstnika ne bi smeli zapostavljati, temveč mu posvečati še večjo skrb.

Pripovedovanje otrok na njihovem parlamentu o nasilju in preprečevanju tega je dokazilo, da so otroci praviloma veliko bolj senzibilni opazovalci dogajanj okoli sebe kot odrasli.

Ob upoštevanju njihovih opozoril in izkušenj bomo lahko tudi odrasli živeli v bolj prijazen in prijateljskem svetu.

Tako je glavno sporočilo trebanjskega otroškega parlamenta lahko: odrasli ne prisluhnite otrokom samo zaradi njih samih, temveč predvsem zaradi sebe.

Milan Rman

ja zaradi ljubosumja, ker nekdo zna več, bolje; žal pa že otroci opažajo in opozarjajo na socialne razlike med njimi, ki povzročajo tudi prepire in nad tem se moramo odrasli še kako zamisliti.

Na krajih, kjer prihaja do nasilnega vedenja sovrstnikov ali starejših, npr. na železniških postajah, na javnih prevoznih sredstvih, prireditvah - otroci pogrešajo prisotnost starejših in pristojnih oseb (železniški uslužbenci, policija, učitelji, redarji), ki bi lahko zaščitili otroke.

Novo leto

je okno, iz katerega imamo lep razgled na preteklost; skozenj vidimo, kaj smo naredili v minulem obdobju.

Črt Kolenc
OŠ Mirna

Skupščina in Izvršni svet Občine Trebnje želita vsem občankam in občanom srečno novo leto 1994.

V TEJ ŠTEVILKI:

Francoski Karitas obiskal Trebnje str. 3

Pogovor s Tonetomfortuno str. 4

Rezultati občinskega referenduma za dom starejših občanov str. 5

Druga decembra je bila odprta obnovljena Lekarna v Trebnjem. Obnovitev s prijetno in funkcionalno opremo so omogočili podjetja Salus, Kemofarmacija iz Ljubljane in Krka Novo mesto. Direktorica Dolenjske lekarne Janja Fortuna se je v nagovoru zahvalila vsem, ki so prispevali, da ima mesto Trebnje obnovljeno lekarno in obljubila, da se bodo z Jeleno Mandič, vodjo trebanjske lekarne, potrudili, da lekarna ne bo samo lepa, temveč bo občanom nudila tudi prijazno in kvalitetno uslugo.

Preprečimo uporabo pirotehničnih sredstev

V zadnjih letih ugotavljamo množično uporabo različnih pirotehničnih sredstev, eksplozivnih snovi in celo strelnega orožja ob prednovoletnih in novoletnih praznikih. Z uporabo teh sredstev se povzročata hrup, moti šolski pouk, nočni mir in počitek, cerkvene obrede, javne shode in prireditve. Ob teh kršitvah javnega reda in miru prihaja celo do telesnih poškodb in materialne škode.

Da ne bi prihajalo do tragičnih poškodb ali drugih posledic, predlagamo predvsem staršem, da svojim otrokom preprečijo uporabo pirotehničnih sredstev na javnih krajih (v hodnikih stanovanjskih blokov in okolici, v središču mesta, okolici cerkvenih objektov).

V nasprotnem primeru bomo primorani ukrepati zoper starše ali skrbnike otrok, prav tako tudi zoper ostale kršitelje.

PP Trebnje

IS predlagal razglasitev reke Temenice za naravni spomenik

Že v eni izmed števil GO v letu 1992 smo pisali o izjemnih naravnih kvalitetah in kraških posebnostih reke Temenice kot enega redkih krajinskih biserov v Sloveniji.

Na predlog IS so odborniki na svoji redni seji 29. novembra obravnavali Odlok o razglasitvi reke Temenice s ponori pri Dolenjih Ponikvah za naravni spomenik in besedilo sprejeli kot osnutek. Zaradi določil varstvenega režima pa so zahtevali, da se zberejo pripombe in stališča odbornikov in da se odlok predstavi na javni obravnavi na Ponikvah. Z zbranimi pripombami in dopolnili bodo odborniki odlok obravnavali in ga eventualno sprejeli na seji po novem letu.

Romi privilegirani državljani?

Občinski odborniki so obravnavali romsko problematiko. Kljub zahtevam tudi sedaj trebanjska vlada ni mogla dati zagotovila, da se bo situacija spremenila. Romi še vedno ostajajo naseljeni na lastniško in komunalno neurejenih lokacijah z njim lastno kulturo in odnosom do lastnine. Regresivni organi morajo ravnati v skladu z zakonodajo in ni mogoč "trši prijem" do Romov, kot so ga nekateri zahtevali. Tudi dokazani prekrški in zahte-

vane kazni ne dosežejo namena, saj če nekdo ničesar nima, tudi nima skrbi, da bi mu kdo lahko kaj vzela.

Odborniki so tudi ugotavljali, da je morebiti trebanjska občina "Romom prijazna občina", za kar ima gotovo veliko zaslug tudi Center za socialno delo, ki ob skrbi za njih pozablja na "navadnega državljanja".

Soglasni pa so bili, da je potrebno še naprej razvijati različne oblike usposabljanja Romov, ki bodo lahko v prihodnosti

prispevali k izboljšanju na tem področju.

Zahtevali so, da se republiška institucija ne sme izmikati reševanju romske problematike in jo prepuščati 12 slovenskim občinam, kjer se ta populacija nahaja. Zaradi tega so odborniki zahtevali, da se romsko problematiko uvrsti kot posebno točko na eno izmed sej republiške vlade in pripravi vsebinska ter finančna izhodišča za reševanje teh problemov, ki presegajo zmogljivosti samih občin.

Sejem bil je živ

V sklopu "Veselega decembra" je MERCATOR - GRADIŠČE, d.d. Trebnje organiziral v prostorih PC na Mirni Miklavžev smučarski sejem. Pisane in dobro založene stojnice so pritegnile številne obiskovalce naše občine.

Sejemске cene so pripomogle, da so potrošniki lahko napolnili Miklavžev koš z igračami, sadjem, sladkarijami, smučarsko opremo ter otroško konfekcijo.

Na sejmu je bilo možno tudi prodati ali kupiti rabljeno smučarsko opremo.

Smučarski serviser pa je poskrbel, da se bodo smučarji lahko varno in hitro spuščali po belih strmih nah.

Na sejmu je bilo poskrbljeno tudi za razvedrilo otrok. Pod strokovnim vodstvom so se otroci igrali, risali in izrezovali. Svoje izdelke so razstavili v izložbi PC na Mirni. Miklavžev smučarski sejem pa so otrokom popestrile tudi risanke in video igrice. Sejem pa bi ne bil sejem, če na njem ne bi bilo vroče čokolade in sladke medice.

Mercatorjevi delavci že z veseljem pričakujemo ponovnega snidenja na novoletnem sejmu od 21. do 24. decembra v popoldanskem času.

Miran Jurak

Obiskali bodo ostarele in onemogle

ŠENTRUPERT. Za božične in novoletne praznike bodo šentruperski upokojenci obiskali svoje bolne in onemogle člane. Poleg dobrih želja jim bodo ponesli tudi darilca. Pri tej akciji računajo na pomoč Krajevne skupnosti Šentrupert.

Janez Platiše

Na Krajevni skupnosti Mirna razmišljajo o oddaji kopalnega bazena pod gradom v najem. Zato bodo na javen način ponudili bazen v najem.

Moje želje ob novem letu

Za novo leto si želim veliko veliko in še več počitnic. Želim si, da bi zapadlo toliko snega, da bi bilo vse belo in da bi sneg zakril šolo. Ta sneg na šoli bi zmrznil in se nikdar več odtajal.

Mateja Selak
OŠ Mirna

ANKETA

Mesec obdarovanj

Mirno lahko zapišemo, da je gruden širokogruden. Za otroke še posebej. Kar trije prijazni možje, Miklavž, Dedek Mraz in Božiček se trudijo, vsak v skladu s svojimi navadami in običaji, čim bolj ustreči.

Z naključnimi sogovorniki smo poklepetali na to temo. Človek dobi občutek, da so nekatera hotenja v vseh časih enaka. V preteklih in sedanjih.

Tudi v prihodnjih naj ostanejo.

JOŽE SEBANC

Na miklavžev večer, ki je bil še posebej vznemirljiv, če je nebo zažarelo v rdeči zarji, saj je takrat "Miklavž piškote pek", je mama še posebej skrbno pobrisala mizo in potem smo vsak na svojem

posebno še, če dodam, da se v nastavljenem peharju ni nikdar ujelo kaj več, kot za pest hrušk, jabolk, orehov, suhih češpelj in včasih še kakšne ročno spletene nogavice. Vendar je bilo v tej skromnosti toliko domačnosti, ljubezni in povezo-

Dedka Mraza doživljal kot sestavni del šole, kjer med drugim velja pravilo, da se moraš opravičiti, če vmes poseže višja sila.

Po drugi strani pa je Miklavž živel v domačem, družinskem okolju. Vendar ne v konkurenci z Dedkom Mrazom. Mislim, da sta se v praksi kar tvorno dopolnjevala. Medtem ko Dedek Mraz v svoji pedagoški skrbi ni pozabil dvigniti prsta v korist domovine, omeniti Muce Copatarice, lepega vedenja in učenja, pa se je Miklavž bolj posvečal odnosom v družini, medsebojnemu spoštovanju in ljubezni.

Na desnem bregu Mirne polagajo glavni kanalizacijski kanal, na katerega bodo nato priključili posamezne objekte in se priključili na čistilno napravo. Z deli, ki bodo po predračunski vrednosti stala 20 milijonov tolarjev, bodo po predvidevanjih končali v prvem polletju naslednjega leta.

običajnem mestu pustili svojo skodelo, le oče je vedno nastavljal klobuk. Tista noč je bila potem prijazno nemima, saj smo se kar drug za drugim prebujali in hodili gledat, če je že kaj. Srečni glas nas je prebudil proti jutru. Potem smo preštevali piškote, suho sadje, morda bonbončke, včasih celo rožiče... In skoraj pravilo je bilo, da nismo dobili vsi enako. Tisti manj pridni, so dobili po kak piškot manj ali pa rožiča sploh niso dobili in, zanimivo, vsi smo vedeli, zakaj jih je Miklavž kaznoval. Morda je zanimivo tudi to, da je oče poleg darila, ki se ni kaj dosti razlikovalo od otroških, vedno dobil še palico. Ha, ha, trikrat lahko ugibate v kakšne namene!

SANDI LESKOVEC

Starejši otroci so mi sicer pravili, kdo da je tisti v plašč noči odeti dobrotnik, kateremu sem vsako leto nastavljal pehar, toda nagovarjanje ni bilo nikoli toliko prepričljivo, da bi razblinilo vznemirljivost pričakovanja. In kako sem bil potem žalosten, osem ali devet let mi je bilo, ko se mi je nehote odkrila mama! En svet se je podr. Kaj vem, morda je bil to celo prvi korak k odraslosti, žal grenak, kot vsako razočaranje.

Vem, da tako spominjanje zveni grozno patetično, celo nerazumljivo, "ful odštekano",

Krajevna skupnost Šentrupert želi vsem svojim krajanom vesele božične praznike, veliko osebne sreče in delovnih uspehov v novem letu 1994

valne energije, da ni skopnela v pomladnem soncu, prav gotovo pa več kot v daljinsko vodenih dinovavrih, ki so ta hip v modi, ali pa... o, Miklavž, Dedek Mraz ali Božiček!, še danes, po dveh letih, mi ne gre v glavo, da si pustil otroku pod jelko kar tisoč mark. Seveda jih je bil vesel. Kaj ne! In mislim tudi, da otrok, ki dobiva taka darila, ne doživi nobenega razočaranja, ko zve. Noben svet se mu ne zruši. Žal zato, ker mu ga nis(m)o pomagali ustvariti.

SLAVKO JERMAN

Že samo obvestilo, da naj drugi dan pridemo v šolo brez torb, ker nas bo obiskal Dedek Mraz, je bilo darilo. Ponoči je potem še snežilo. Kot naročeno! Pa je bilo menda prelepo, da se ne bi pokvarilo! Res, da so me v šupi čakale nove smuči, vendar nedokončane. Ja, moram povedati, da smo si fantje takrat kar sami izdelovali te naprave in mene je sneg ujel nekako v zadnji fazi. Kaj sedaj? Rešitev je bila presenetljiva: sošolca sem poprosil, naj me pri Dedku Mrazu opraviči. Ta je to razumel in mi po istem sošolcu poslal darilo, seveda z nasvetom, da je na zimo treba misliti poleti!

Verjetno se ta anekdotica da razložiti na ta način, da sem

MARIJA KUHAR

Vse, kar živi z ljudmi v nekem prostoru in času, se spreminja. Tudi običaji. Zato z zanimanjem opazujem Miklavža, kako mu je vedno bolj všeč zunanja podoba. Režiran spektakel. Morda je zanimivo, da kot otrok, živela sem v mestu, Miklavža sploh nisem nikoli videla, čeprav se naše hiše ni izogibal. Večer smo preživeli v svilenem vzdušju pričakovanja, ki ga je vsakokrat opraskalo rožljanje verige pred vrati: bo šel rogati kosmatinec mimo? Je! Zdaj pa hitro spat, da se ne premisli ali pa celo Miklavžu pokaže napačna vrata. Zjutraj sem potem našla darilce na kakem primernem mestu, na primer pod vzglavnikom.

Skratka, zelo intimno.

Vendar, kot sem rekla, čas prinaša svoje. Pa me ne moti toliko, da se Miklavž ali pa Dedek Mraz sprehajata po mestnih ulicah z vedno bolj hrupnim in bleščečim spremstvom, na koncu koncev je ves svet eno samo gledališče, bolj sem zaskrbljena zaradi raznih dramaturških prijemov, v katerih samo naivnež ne prepozna političnih skomin. To pa ni dobro. Verjemite mi.

Klepetal je Stane Peček

AKRIPOL

tovarna za proizvodnjo in predelavo polimerov TREBNJE:

v letu 1994 želimo vsem kolektivom veliko poslovnih uspehov, občanom pa tudi zdravja in osebnega zadovoljstva.

SREČNO!

Pozdravljeni, drage krajanke in krajan KS Trebnje

Želimo vam veselo doživetje božiča in da bi vam novo leto 1994 v miru in sožitju prineslo izpolnitev vaših osebnih in družinskih želja.

Skupščina in svet krajevne skupnosti Trebnje

Begunski center na Čatežu zaprt

Konec meseca oktobra je bil izseljen in dokončno zaprt zbirni center začasne begunce na Čatežu, ki se je nahajal v prostorih bivše podružnične šole.

Za najem izpraznjenih prostorov, ki jih ne bi smeli prepustiti propadanju, se že dalj časa zanima Ministrstvo za šolstvo in šport, ki jih želi ob sodelovanju Ministrstva za kulturo in Ministrstva za znanost nameniti za različne dejavnosti: za šolo v naravi za osnovnošolce, za mladinske raziskovalne tabore, za naravoslovne in športne dejavnosti. Trebanjska vlada je že navezala stike s pristojnimi ministrstvi. Če bodo pogovori uspešni, bo to priložnost, da bodo nekdanji šolski prostori zopet zaživel ob malo bolj in malo manj stari mladeži.

Na letošnjem sejmu pohištva v Ljubljani je razstavljal tudi TOM z Mirne in SMER-KO d.o.o. iz Ljubljane (solastnik te firme je tudi g. Tone Kotar z Mirne). Tom se je predstavil s programom oblaženega pohištva, SMER-KO pa s programom posteljnih vložkov z lesenimi vzmetnimi letvami ter programom polizdelkov za pohištveno industrijo.

Na obeh razstavnih prostorih je bilo veliko obiskovalcev. Temu ustrezni so bili tudi rezultati. Slišali smo, da je na primer TOM na sejmu prodal toliko oblaženega pohištva, kolikor ga izdelava v štirih mesecih.

Na razstavnem prostoru je bilo veliko obiskovalcev, med njimi je bilo tudi veliko kupcev.

Foto: Rantah

Obisk sodelavcev francoske Secour Catholique v Trebnjem

Zadnji teden v novembru je Slovenijo obiskalo dvajset predstavnikov francoske Secour Catholique. Štirje izmed njih so bivali dva dni na Dolenjskem, kjer so želeli spoznati, s kakšnimi stiskami se srečujemo in kakšne oblike pomoči nudimo ljudem v stiski. Želeli pa so spoznati tudi naše kraje in kulturo.

27.11. je delegacija obiska-

la KPD Dob. Gospoda Maver in Rešič sta predstavila populacijo obsojencev in njihov prevzgojni program. Na Hudejeh so se srečali z Romi. Kako skrbi država za njih, je predstavila Anica Miklič. Srečanje s sodelavci KARI-TAS Trebnje je potekalo v medsebojni izmenjavi izkušenj pri različnih oblikah pomoči. Zvečer so bili naši

gostje sprejeti na občini. Dobrodošlico jim je zaželel predsednik IS Jože Rebolj, socialno problematiko in načine reševanja je predstavil sekretar za družbene dejavnosti Milan Rman. Lepoto naših krajev je z diapozitivi in razlago predstavil Marko Koščak, ogledali so si tudi šentrupertske cerkev in galerijo navicev v Trebnjem. Ogledali so si tudi Trimo.

V nedeljo jih je pri maši pozdravil trebanjski župnik Janez Celar, gostje pa so predstavili francosko Secour Catholique. Popoldan so bili na obisku v Novem mestu, si ogledali Koptel in prostore novomeške KARI-TAS.

Zadnje dneve bivanja pri nas so nadaljevali v Ljubljani, kjer je potekal strokovni del s predavanji o delu z zaporniki,

o organizaciji počitnic otrokom iz družin v stiski, o opismenjevanju starejših, o pomoči otrokom z učnimi težavami. V prostem času so si ogledali zasneženi Bled, Bohinj in Ljubljano. Na skupnem zaključku v Ljubljani so analizirali svoje vtise z obiska. Bili so navdušeni nad toplimi sprejemi v trebanjski občini, nad skrbjo in zavzetostjo občine za reševanje socialnih programov, nad projektom Trebnje-Zdravo mesto in nad lepoto naših krajev. Svoje vtise in spoznanja bodo predstavili v francoskih sredstvih javnega obveščanja.

Vsem gostiteljem se zahvaljujem, ker so "odprli svoje srce" in si vzeli čas za francoske sodelavce (KARI-TAS) Secour Catholique.

A.N.

Ekspozitura SDK Trebnje v novih prostorih

Ekspozitura SDK Trebnje je bila ustanovljena 1. septembra 1982 in je do nedavno poslovala v prostorih stare osnovne šole v Trebnjem.

Zaradi živahne gospodarske dejavnosti trebanjske občine se je kmalu srečala s pomanjkanjem prostorov, razvoj pa je narekoval tudi ustrežnejše trezorske zmogljivosti, dodatno varnost, sodobne telekomunikacijske povezave in računalniške

možnosti.

SDK se je zato vključila v gradnjo novega trebanjskega poslovno stanovanjskega niza na Gubčevi ulici. V mesecu oktobru se je s priložnostno slovestnostjo SDK Trebnje tudi uradno preselila v nove prostore. Trenutno opravlja storitve za 243 pravnih oseb, od katerih jih je 17 v družbeni, 7 v mešani in 2 v zadružni lastnini, ostala pa so podjetja v zasebni lasti. Preko ekspoziture teče tudi plačilni promet za tri menjalnice, vse krajevne skupnosti v trebanjski občini in društva. Večji in sodobno opremljeni prostori so gotovo pomembna pridobitev za kvalitetno uslugo vsem uporabnikom.

Samoprispevek v KS Trebnje ni uspel

Krajanke in krajan KS Trebnje so se v nedeljo, 7. novembra, odločali o uvedbi samoprispevka. 78,8% krajanov se je udeležilo glasovanja, od tega je za uvedbo samoprispevka glasovalo 39,25%, proti pa jih je bilo 39,10%.

V skladu z zakonom o referendumu bi za uvedbo samoprispevka bilo potrebno več kot 50% glasov vseh volilnih upravičencev krajevne skupnosti.

Skupščina KS Trebnje bo na svoji decembrski seji razpravljala o programu v letu 1994, ki ga bo mogoče realizirati z razpoložljivim denarjem, zbranim od nadomestila stavbnih zemljišč in drugih virov.

Upokojenci razvili nov prapor

ŠENTRUPERT - Upokojenci iz Šentruperta so po enaindvajsetih letih (pod pokroviteljstvom Krajevne skupnosti Šentrupert) razvili nov društveni prapor. Razvil ga je ing. Franc Bartolj, predsednik Krajevne skupnosti Šentrupert.

Denar za prapor s trakovoma so prispevali Lovska družina in Marija Sevek iz Šentruperta, 14 botrov in 97 posameznikov, ki so dali denar za ravno toliko žebličkov (pravijo jim tudi lipice). Prizadevni predsednik društva Peter Ravnikar je tudi povedal, da je to prvi novi upokojenski prapor v občini Trebnje.

Janez Platiše

Predsednik Krajevne skupnosti Šentrupert ing. Franc Bartolj izroča prapor Antonu Skušku, praporščaku Društva upokojencev Šentrupert.

Foto: Platiše

Dob pri Mirni. V Kazensko poboljševalnem domu Dob pri Mirni bodo v naslednjem letu pričeli iz vrtine, ki je globoka preko 70 m, črpati vodo za potrebe Kazensko poboljševalnega doma. Investicija se bo povrnila v enem letu ter v naslednjih letih vsako leto prinesla najmanj 50 tisoč DEM prihranka.

Na sliki delavci vrtine v trenutku, ko je iz vrtine brizgnila voda.

Foto: Platiše

V NOVEM LETU 1994
želimo podjetja

TESNIČA
TREBNJE

Engineering
Trgovina

TmT
TIT

vsem poslovnim partnerjem in občanom občine TREBNJE veliko poslovnih in osebnih uspehov.

Pogovor s Tonetom Fortunom

»Dejanja močnejša od besed«

Tone Fortuna, kmetovalec z Malih Dol pri Stehanji vasi, odbornik v občinski skupščini, član občinskega upravnega odbora SLS, predsednik skupščine KS Veliki Gaber, predsednik gasilskega društva, član upravnega odbora KZ Trebnje... je človek, ki ljudi animira z delom in ne z besedami; je človek, ki ne zna reči "ne", kadar gre za delo, zato se v njegovem okolju: "To bo naredil Fortunov Tonček" sliši kot pregovor. Potrjuje ga tudi njegovih 2000 opravljenih delovnih ur pri izgradnji doma krajevne skupnosti v Velikem Gabru.

Bi za začetek komentirali neuspeh referenduma za samoprispevek za dom za stare občane?

Med kmeti velja, kot lahko razberem iz pogovorov, takole mnenje: toliko sem naredil - hlev, silos, nakupil stroje - zdaj bi pa moral za nagrado v dom. Druga stvar med kmeti pa je prevelika in neenakomerna obremenitev pri zdravstvenem in pokojninskem zavarovanju. Tisti, ki imajo na primer pokojnino, ne plačujejo ne prispevka zdravstvenega ne pokojninskega zavarovanja. Lažje je glede tega tudi tistim, ki niso zaposleni samo na kmetiji, ampak so še v službah. Bilo bi bolj prav, če bi se te obremenitve porazdelile enakomerne na vse lastnike zemlje.

Bili ste delegat v občinski skupščini leta nazaj in ste odbornik tudi po zadnjih volitvah. Opažate v delu in odločanju kakšne bistvene razlike?

Zdi se mi, da ni velike razlike, ker imamo še vedno stari tridomni parlament.

Ampak vendarle je parlament strankarsko razčlenjen, če tako rečem.

No ja, prineslo je to več svobode izražanja tistih stališč, kot je bilo prej. Če si imel včasih preveč drugačno mnenje, si ga težje izrazil, ker so te kmalu označili, da nisi za tisti sistem in so te izločili.

Vaša pričakovanja so bila najbrž večja in drugačna?

Pričakoval sem več sprememb, saj nismo spremenili tako rekoč nič. Uprava je ostala enaka, v njej isti ljudje.

V čem konkretno ste pričakovali spremembe?

Pričakoval sem spremembe pri čisto enostavnih rečeh: da se bodo vsem vrnila stara imena, da poimenovanja ulic ne bodo tako enostransko vezana le na NOB.

Ampak te so vendarle samo zunanje, "fasadne" reči. Verjetno ste pričakovali spremembe v globljem življenjskem smislu?

Več sem pričakoval sprememb v gospodarstvu, več od privatne iniciative, več delovnih mest. Zdaj se pa v marsičem kaže drugače: gospodarstvo stagnira, delovnih mest je manj.

Morda mnogi ljudje niti niso imeli celovite predstave, kaj pomeni prehod na tržno

gospodarstvo in t.i. kapitalistični sistem?

Najbrž res ni bilo prave predstave. Vendarle pa je bila sprememba potrebna. V socialističnem sistemu se je preveč delilo. Predvsem pa se je preveč delilo zabušantom. Prav je, da se nagradi dobro tistega, ki dobro dela in dobro naredi. Bolj pa bo prišla do izraza tudi lastnina in obračanje kapitala. To vidimo že v družini: kdor ima denar, tisti je gospodar. To bo pripeljalo tudi do večjih razlik med ljudi, kar pa ni narobe. To je lahko spodbuda k večji iniciativi, boljšemu delu, večji morali do dela. Prejšnja uravnilovka ni bila stimulatívna. Vsekakor pa bo potrebno več samoiniciativnosti ljudi, tudi pri zaposlovanju.

Se vam zdi, da smo Slovenci sposobni tako imenovane sprave in sposobni preseči razne drobnjakarske delitve?

Mislím, da se bomo morali navaditi na različnosti, ker bomo sprevideli, da delitve ne peljejo nikamor. Toda za to mora biti pripravljenost in volja pri vseh straneh. Treba bo bolj uresničevati staro krščansko načelo: odpuščanje.

Kako to problematiko vidite oz. doživljate v našem okolju? Se vam zdi, da so delitve večje ali manjše, kot jih zaznavamo na vseslovenskem nivoju? In: ali je v občinski skupščini tudi tako pestro kot npr. v republiki?

Včasih je tudi pri nas precej pestro, čeprav mislim, da so odborniki na splošno strpni, pojavi pa se tudi kakšen ekstrem. Mislím, da se vse stranke borijo za izboljšanje razmer, samo da vidi vsaka svojo pot, ki vodi do istega cilja.

Se torej ne bojite, da bi, kot pravi Cankar, pod krinko boja za narodov blagor nekateri skrivali svoje ozke zasebne interese?

Mislím, da bodo volilci to prepoznali in volili ljudi, ki imajo za sabo kakšne rezultate, ne glede na to, kateri stranki pripadajo.

Ste tudi član občinske komisije za denacionalizacijo. Kako le-ta poteka v naši občini in kakšni problemi se pojavljajo?

Strokovni delavci se trudijo, da bi rešili čimveč primerov. Upravičenci do vračila premoženja pa so pogosto ne-

strpni, pričakujejo več, kot jim zakon zagotavlja. Včasih mislijo, da se o čem sklepa na občinski ravni, čeprav zadevo opredeljuje državni zakon. Če želimo biti pravna država, se bo zakonov treba držati, ne pa zadeve reševati, kot se komu v danem trenutku zdi, kot je kdaj v preteklosti morda že bilo.

Največja ovira pri hitrejšem reševanju je, da upravičenci prihajajo pogosto brez osnovnih informacij o parcelah, ki naj bi jim bile vrnjene.

Kako gledate na vračanje zemlje lastnikom, ki se ne ukvarjajo več s kmetijstvom?

Zemljo naj dobijo tisti, ki jim je bila po krivici odvzeta. Ne mislim, da bi morala ta zemlja ostati neobdelana. Dajala se bo pač v najem. Tudi dilema, ali vračati zemljo Cerkvi ali ne, se mi zdi brezpredmetna. Gozdove bo na primer Cerkev lahko dala v upravljanje gozdnim gospodarstvom, če bodo le-ta storitve opravljala po ustreznih cenah.

Včasih je slišati bojazen, da se bo neracionalno izkoriščalo gozdove, ki jih bodo dobili ljudje, ki niso več kmetje.

Ta bojazen je popolnoma odveč. Stroški spravila lesa so tako visoki, da če ne bo lastnik sam opravil te storitve, ne bo imel nobenega zaslужka od posekanega lesa, posebej še, če gre za odročne gozdove.

Delate tudi v organih svoje krajevne skupnosti Veliki Gaber. Kaj pa pričakujete od nove takoimenovane lokalne samouprave?

Težko je reči, ali naj bi Veliki Gaber bil občina ali ne, ker še ni izdelanih meril. Če bo treba vzdrževati v občini šolo, zdravstveni dom, policijsko postajo, taka majhna občina ne bo mogla funkcionirati. Če pa naj bi obveljala varianta, po kateri naj občina ne bi imela veliko več pristojnosti kot današnja krajevna skupnost, razen da bi pobirala denar za svojo infrastrukturo, potem bi z enim profesionalnim delavcem taka občina lahko delovala. V velikih občinah se obrobne kraje lahko kaj hitro prezre. Je pa lažje zajemati iz velike vreče...

V svojem okolju veljate za človeka, ki postavlja v ospredje delo za skupnost, vendar ne samo pri organizacijskih zadevah, ampak pri

čisto konkretnem - tudi fizičnem delu. Gotovo vas pri tem vodijo določena načela, da ne rečem kar posebna življenjska filozofija.

V teh vseh svojih letih sem spoznal, da se samo z besedami stvari ne premikajo. Vedno mora biti nekdo, ki prime za delo in da zgled. Ko smo v Velikem Gabru začeli graditi stavbo krajevne skupnosti, je bilo najprej treba izkopati temelje. Dogovorili smo se, da bomo prišli iz vseh vasi. Iz nekaterih vasi so res prišli, videli, da ni nikogar tam, ki bi delal, in z lopatami ter krampi na ramah odšli. Ko se nas je nekaj iz naše vasi lotilo dela, so prišli še drugi. Dejanja pač najbolj vlečejo. Prav tako je bilo pri obnovi cerkve na Gombišču, pri obnovah cest, pokopališču, pri telefoniji. Načrti za pokopališče so čakali 20 let. Ko so videli, da vozim kamenje, so prišli še drugi.

Ampak tako agilnost morda včasih ljudje malo tudi izkoriščajo. Slišal sem, da ča je treba opraviti kakšno delo, rečejo: To bo pa Fortunov Tonček naredil. Ali pa je to slišati že kot pregovor?

No, včasih slišiš od koga tudi, bogve kako služim s tem. Vedno pa si mislim, gotovo ne mislijo vsi ljudje tako.

Ker smo pred novim letom, bi vas še vprašal: kakšne so vaše želje?

Predvsem želim zadovoljstvo in srečo ljudem. Za to pa si mora prizadevati vsak sam. Najbolje se je ravnati po načelu: Pomagaj si sam pa ti bo še Bog. Dobro se je zavedati, da niso pomembne samo materialne dobrine, ampak so pogosto pomembnejše duhovne.

Pogovarjal se je Ivan Gregorčič

Protest proti omejevanju štipendiranja

Poslanec ljudske stranke Alojz Metelko je v državnem parlamentu protestiral proti omejevanju štipendiranja.

V naši državi prihaja z gospodarsko krizo, z lastninskim preoblikovanjem in drugimi spremembami do vse večjega razslojevanja družbe. Omejevanje zaposlovanja, povečanje nezaposlenosti, socialni problemi in negotovost, zniževanje standarda so samo nekateri problemi, s katerimi se soočamo danes.

Ob vsem tem pa tudi država omejuje sredstva na številnih področjih. Žal tudi tam, kjer bi to od nje najmanj pričakovali in si želeli, to je pri štipendiranju.

Tako je bilo v šolskem letu 1993/94 v dolenski regiji odobrenih samo 43% vlog za dodelitev štipendij. Vzrok temu so merila za podeljevanje, ki kot pogoj za pridobitev štipendij postavljajo sorazmerno nizek cenzus, na drugi strani pa katastrski dohodek kmečkih gospodarstev množijo s količnikom 22. Slednje praktično pomeni, naj bi povprečna trebanjska kmetija ustvarila okoli 5000 DEM katastrskega dohodka mesečno.

Gospodom iz Ljubljane, ki kreirajo štipendijsko politiko, bi svetovali, da si ogledajo, s kakšno muko in trudom naš kmet preživlja sebe in svojo družino in ali se v njegovem gospodarstvu mesečno resnično obračajo tisoči mark.

Ob takšni politiki se najbolj zmanjšujejo možnosti šolanja za otroke kmečkih in polkmečkih družin ter vseh, ki imajo sicer nizke družin-

ske dohodka, toda po merilih ministrstva za delo, družino in socialno skrbstvo še vedno previsoke za upravičenost do štipendije.

Proti temu je protestiral poslanec ljudske stranke Alojz Metelko in postavil poslansko vprašanje v zvezi s priznavanjem pravic do štipendij. Zahteval je, da se zniža kriterij katastrskega dohodka, pri njegovi odmeri pa je potrebno upoštevati tudi sušo, ki je že drugo leto zapored prizadela naše kmetijstvo.

Alojz Metelko je o problematiki štipendiranja in o neustreznih merilih seznanil tudi trebanjsko občinsko skupščino, ki je sprejela sklep, da bo zahtevala spremembo kriterijev štipendiranja na ustreznih republiških inštitucijah.

Vsi se zavedamo in priznavamo, da nas lahko le novo znanje in nenehno izpopolnjevanje že pridobljenega znanja popelje v gospodarsko učinkovito in s tem socialno stabilno družbo. Ob tem je toliko bolj nerazumljivo ravnanje ministrstva, ki z restriktivno politiko štipendiranja pred nosom zapira vrata šol in fakultet precejšnjemu delu mlade generacije. Upamo, da to ne pomeni, da se je vlada kljub svojim velikim in glasnim besedam o potrebnosti znanja odločila za politikantsko filozofijo, da je pač najlažje vladati neuki množici.

Milan Rman

Srečno 1994
vam želi vaša

DANA

Da bo vaše zadovoljstvo popolno, na silvestrovo nazdravite z Daninimi pijačami!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto ter obilo delovnih uspehov vsem občankam in občanom občine Trebnje

želi SLS podružnica Trebnje

Novo leto

Misel na novo leto me spomni na praznovanje, na poliče in piškote. Najbolj sem vesel čakanja novega leta, kadar je po televiziji kaj zanimivega. A vseeno se najbolj veselim jedi, ki te zvabijo za mizo.

Mitja Kašič
OŠ Mirna

M Mercator - Kmetijska zadruga Trebnje

Vesel božič in srečno v novem letu 1994 želimo članom, kooperantom in vsem občanom.

Se priporočamo za obisk v naših prodajalnah!

KOMUNALA
TREBNJE p.o.

Vesele božične praznike ter veliko sreče, zdravja in delovnih uspehov v novem letu 1994

Komunalna Trebnje

Vesel božič in srečno novo leto 1994 vam želi

TOW
TOVARNA OPREME d.d. MIRNA
6 8 2 3 3 MIRNA

Rezultati glasovanja na referendumu za uvedbo samoprispevka za izgradnjo doma starejših občanov v Trebnjem

Referendum se je izvajal 7.11.1993 od 7. do 19. ure na 73 glasovalnih mestih. Povečanje števila glasovalnih mest od zadnjih državnih volitev je narekovalo dejstvo, da je potrebno glasovalna mesta čim bolj približati glasovalnim upravičencem. Glasovanje pa je potekalo tudi na predčasem glasovalnem mestu v času od 3.11. do 5.11.1993 od 9. do 17. ure v prostorih občinske stavbe. Skupno število glasovalnih upravičencev je bilo nekaj manj kot 13.000, od 30 do 500 volilnih upravičencev za posamezno glasovalno mesto.

Skupna udeležba na vseh glasovalnih mestih je bila 74,27%, za samoprispevek je glasovalo 42,24%, proti samoprispevku je glasovalo 30,55%, neveljavnih glasovnic je bilo 1,48%.

100% udeležbo so imela naslednja glasovalna mesta: Cirknik, Vrhtrebnje, Grm, Dol. Medvedje selo, Škovec in Igljenik.

Zelo dobra udeležba, to je preko 90% je bila na: Mali Loki, Repčah, Vini Gorici, Dečji vasi, Razborah, Zabukovju, Dol. Jesenicah, Dobravi in na glasovalnem mestu Korita.

Najslabšo udeležbo pa so imela naslednja glasovalna mesta: Šentrupert I, Veliki Gaber, Šentlovrenc, Mirna I in Mirna II ter Račje selo.

Največ volilnih upravičencev (preko 80%) se je za samoprispevek izreklo na glasovalnih mestih Grm in Cirknik, nad 70% pa še na Hrastrnem in na Igljenku.

Največ glasovalnih upravičencev, ki so se udeležili glasovanja in se opredelili proti samoprispevku, pa beležimo na glasovalnih mestih: Dobrava, Bruna vas, Korita, Mala Loka, Dol. Medvedje selo, Dečja vas, Stehanja vas, Zabukovje, Dol. Jesenice, saj se s samoprispevkom za dom starejših občanov v občini Trebnje ne strinja preko 50% glasovalnih upravičencev.

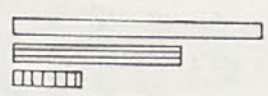
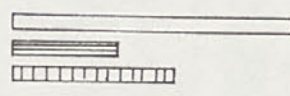
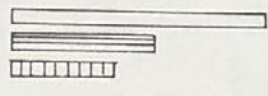
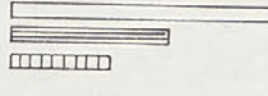
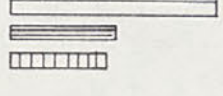
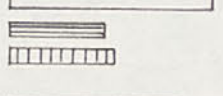
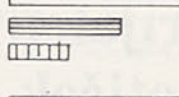
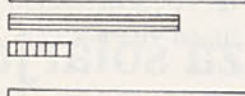
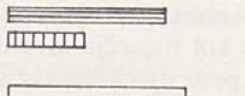
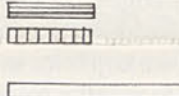
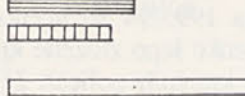
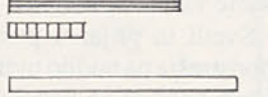
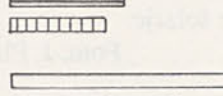
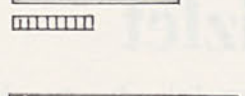
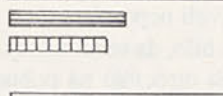
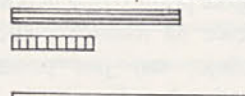
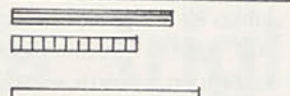
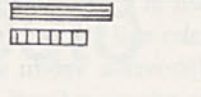
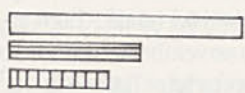
Od 73 glasovalnih mest (če ne štejemo še predčasnega glasovanja) se je za samoprispevek izjasnilo le 27. Od 16 krajevnih skupnosti pa 7.

Najslabšo udeležbo so zagotovili krajan KS Račje selo. Najslabše rezultate pa KS Šentlovrenc, Mokronog in Vel. Gaber.

Analizo neuspelega glasovanja za uvedbo samoprispevka za izgradnjo doma starejših občanov v občini Trebnje prepuščamo drugim, za to poklicanim.

Dejstvo pa je, da se je od 12.843 glasovalnih upravičencev zglasilo na glasovalnih mestih kar 9.539, od katerih se je za samoprispevek izreklo 5.425 proti pa 3.924 glasovalnih upravičencev.

Glasovanje po krajevnih skupnostih

ČATEŽ		79,71% 54,00%
DOBRNIČ		89,57% 34,35%
DOL. NEM. VAS		80,88% 46,40%
KNEŽJA VAS		86,62% 50,84%
MIRNA		66,74% 34,38%
MOKRONOG		65,20% 30,56%
RAČJE SELO		57,36% 37,36%
SELA PRI ŠUMBERKU		76,10% 55,30%
SVETINJA		80,55% 50,69%
ŠENTLOVRENC		57,48% 28,54%
ŠENTRUPERT		76,18% 41,68%
ŠTEFAN		81,58% 55,24%
TREBELNO		72,72% 37,92%
TREBNJE		80,37% 53,76%
TREBELNO		72,72% 37,92%
TREBNJE		80,37% 53,76%
VELIKA LOKA		91,06% 50,62%
VELIKI GABER		59,70% 32,40%
SKUPAJ		74,27% 42,24%

LEGENDA:

UDELEŽBA
ZA samoprispevek
PROTI samoprispevku

»Po bitki smo vsi generali«

Odborniki trebanjske skupšine so na svoji novembrski skupščini spregovorili tudi o neuspelem občinskem referendumu za dom starejših občanov.

Na trenutke zelo ostra in polemična razprava je skušala poiskati vzroke za neuspeh referenduma. Odborniki so kot vzrok navajali zastarelo zakonodajo o referendumskem glasovanju, z diskusijami o novih občinah še okrepljene lokalizme večjih krajev trebanjske občine, neustrezno določen čas, saj so bili občani obremenjeni s številnimi položnicami in zrevoltirani zaradi velikega števila negativnih odločb za dodeljevanje štipendij, pogrešali so zbere krajanov, socialne stiske, zaradi katerih se ljudje ne odločajo več za samofinanciranje objektov, za katere menijo, da bi jih morala zgraditi država z denarjem, ki ga dobi z davki; mnogi občani so si zastavljali vprašanje o lastnjenju doma, čeprav je seveda popolnoma jasno, da je dom starejših občanov javna lastnina - kot šola, vrtec ali zdravstvena ambulanta in ga torej ne more polastniniti nobena takšna ali drugačna "mafija". Res pa je, da je bilo to mogoče premalo pojasnjeno.

Župan Ciril Pungartnik je menil, da se je "po bitki" nesmiselno iti lov na čarovnice in iskati krivca, saj je vsak po svojih močeh in z dobrim namenom skušal prispevati k uspešnemu referendumu.

Odborniki so razpravo zaključili z ugotovitvijo, da referendumski "glas ljudstva" ne pomeni, da ne želimo doma, temveč da naj se ta skuša graditi s takim financiranjem, kot so se do sedaj gradili domovi: večinski del iz državnega proračuna. Zadolžili so trebanjsko vlado, da do prihodnje seje naredi točen izračun, kakšno bi bilo razmerje obveznosti med občino in državo. Na tej podlagi bodo razpravljali o nadaljni usodi doma starejših občanov v Trebnjem in zahtevali od države ustrezen delež sredstev v prihodnjih letih.

M.R.

Moja novoletna želja

Ob novem letu si želim da, skozi vse leto ne bi bilo gorja na svetu, lakote in preganjanja.

Naj bi bili vsi ljudje enakopravni ne glede na raso, spol ali v kateri državi živimo.

Brigita Anžoh
OŠ Mirna

Demokratska stranka občine Trebnje

DEMOKRATI

želi vsem občankam in občanom v Novem letu 1994 obilo delovnih uspehov, sreče in zdravja.

Opravičilo

V zadnji številki GLASILO OBČANOV je v člankih "Dom je potreba, možnost in zaveza" in "Ne za zasluge, za naše občane gre" prišlo do zamenjave lastnoročnih podpisov avtorjev, predsednika skupščine in izvršnega sveta. Za zamenjavo se opravičujemo.

Zaradi stiske s časom se nam je v zadnji številki vrnilo tudi nekaj nelektoriranih člankov, za kar se opravičujemo.

UREDNIŠTVO

Trebanjski projekt zdrava občina vzbudil pozornost

Trebanjska občina je na sejmju "Mini Paracelsus" na Ptujju predstavila svoj projekt zdrave občine oz. občina dobrih medčloveških odnosov.

Sekretariat za družbene dejavnosti občine Trebnje je ob koncu leta 1991 sprožil pobudo za pravo ukrepov na socialnem področju, ki bi izhajali iz ugotovljenih socialnih problemov in dosedanjih strokovnih spoznanj za njihovo reševanje. Ideja se je ob sodelovanju priznanega strokovnjaka na socialnem področju in našega rojaka dr. Jožeta Ramovša razvila v projekt "Trebnje zdrava občina" s podnaslovom "Občina dobrih medčloveških odnosov", ki ga je potrdila in sprejela v letu 1992 tudi trebanjska skupščina.

Glavna naloga projekta je oživitve funkcije družine za ustvarjanje dobrih medčloveških odnosov in razvijanje funkcij za zdravo in trdno življenje. Ljudje naj bi skrbeli za zdrav način življenja, se usposabljali za osebno odgovornost.

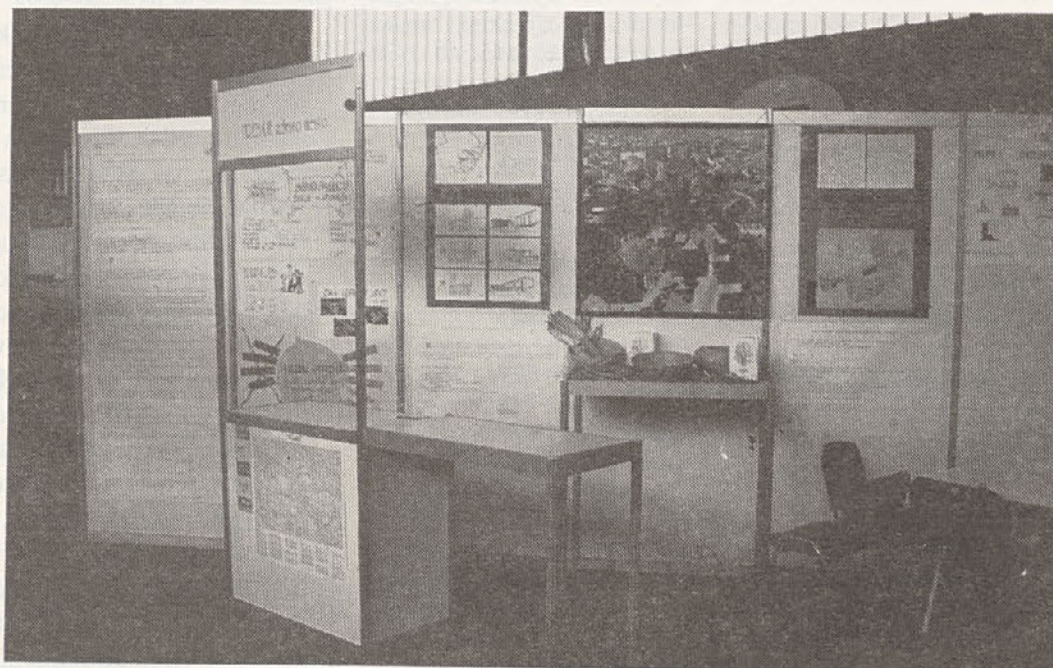
Trebanjska občina se je s svojim specifično socialno obarvanim projektom pridružila slovenski na-

cionalni mreži zdravih mest, ki jo sestavljajo še Maribor, Celje, Ljubljana, Nova Gorica in Ptuj. Na sejmju "Mini Paracelsus" je g. Milan Rman predstavil osnovno idejo, ki jo razvijajo v Trebnjem za zdravo življenje, in posamezne projekte, ki so že bili realizirani kot: odprti telefon, družinski dan,

tabor za nadarjene učence, raziskava o boleznih srca in ožilja, okrogle mize idr. Glede na usmeritve in vsebino projekta je bila na srečanju mreže zdravih mest izražena pobuda, da se projekt predstavi tudi v tujini. Takšen odziv je prav gotovo vzpodbuda za nadaljnje delo. Zavedati se je

treba, da bo občina Trebnje lahko področje turizma, gospodarske in socialne prosperitete samo, če bo lahko postala tudi občina urejenih in dobrih odnosov med posamezniki, socialnimi skupinami in v družinah, v zdravem in čistem okolju.

Milan Rman

Prijeten kotiček za šolarje

V občini Trebnje je bila letos kot največja investicija na področju šolstva izvedena preureditev podstrešja OŠ v Velikem Gabru za potrebe šolske knjižnice in male šole. Ob začetku šolskega leta 1993/94 so učence in učenke lepo zložene knjige na knjižnih policah že kar same vabile k branju.

Svetli in prijazni prostori podstrešja pa nudijo tudi prijeten kotiček za nadobudne male šolarje.

Foto: J. Platiše

Ko otroci peljejo starše na izlet

Naši otroci, ki hodijo v vrtec, preživijo z vrstniki in vzgojiteljico dnevno več časa kot s starši, brati in sestrami. Na žalost pa v večini primerov starši komaj poznajo vzgojiteljico in varuhinjo, kaj šele otroke, s katerimi njihov otrok preživlja dolge dopoldneve.

Zato smo starši otrok skupine ribic vrta v Trebnjem predla-

gali, da bi se večkrat srečali z otroki. Vzgojiteljica Lojzka Marinčič je razumela našo željo. Ob pomoči staršev je organizirala piknik v oktobru. Vabilu se je že tedaj odzvala večina staršev in otrok. Otroci z mamicami in vzgojiteljico smo šli peš na Vrh Trebnje k lovski koči, kjer so nas očetje postregli z dobrotami, ki sodijo na piknik.

Mamicice so doma napekle sladice in celo iz Zmajčkovega butika smo dobili pravo družino sladkih ježkov. Ob družabnih igrah, v katerih so najbolj uživali naši mali šolarji, smo starši spoznavali svoje otroke tudi s tiste "vrtičkarske" strani. Izginjale pa so tudi zadrege med starši. Ob tabornem ognju pozno popoldne smo vsi

ugotavljali, da smo skupaj preživeli nepozaben dan. Škoda bi bilo, da bi bil zadnji.

Naši otroci so na pobudo g. Lojzke pridno risali in pošiljali risbice na naslove podjetij s prošnjo, naj jim pomagajo zbrati nekaj denarja, da bi si lahko šli v tehnični muzej Bistra ogledat gozdne živali, o katerih so govorili v mali šoli vso jesen in stare avtomobile, ki jih tako radi gledajo na slikah. Njihovemu vabilu so se prijazno odzvali v Gredi Mirna, v Zavarovalnici Triglav in Dolenjski banki. Tako so zadnjo novembersko soboto otroci nas starše peljali na izlet.

V tehničnem muzeju so bili kljub mrazu veselo neugnani in izza oglov prostranega gradu je bilo to dopoldne slišati: "Joj mami, pogled! Očka, si videl?" Čudili so se turbini, kjer nastaja elektrika, strojem, ki so včasih tkali blago. Najbolj pa so jih očarale razstavljene gozdne živali. In seveda avtomobili.

DS

Ogled severnoitalijanskega sadjarstva

Sadjarstvo Slovenije je ob koncu junija izvedlo strokovno ekskurzijo v severno Italijo.

Ob ogledu nasadov češenj, breskev, marelic in aktinidij v pokrajini Emilia - Romania smo naše mišljenje o potrebnosti prostranih površin za preživetje na kmetiji popolnoma spremenili. V tej italijanski pokrajini so večinoma kmetije velike 2 do 3 ha. Te kmetije se ukvarjajo izključno s sadjarstvom, z gojenjem češenj, breskev, marelic, sliv in jagod. Gostitelji so nam zatrdili, da so te kmetije čiste, torej da noben član kmetije ni zaposlen izven kmetije. Že bežen izračun stroškov in vrednosti pridelave na taki kmetiji nas je prepričal, da res nobenemu članu družine ni treba iskati zasluzka drugje.

Če primerjamo njihovo z našo ceno delovne sile ugotovimo, da je pri naših sosedi osebno delo cenjeno vsaj štirikrat višje.

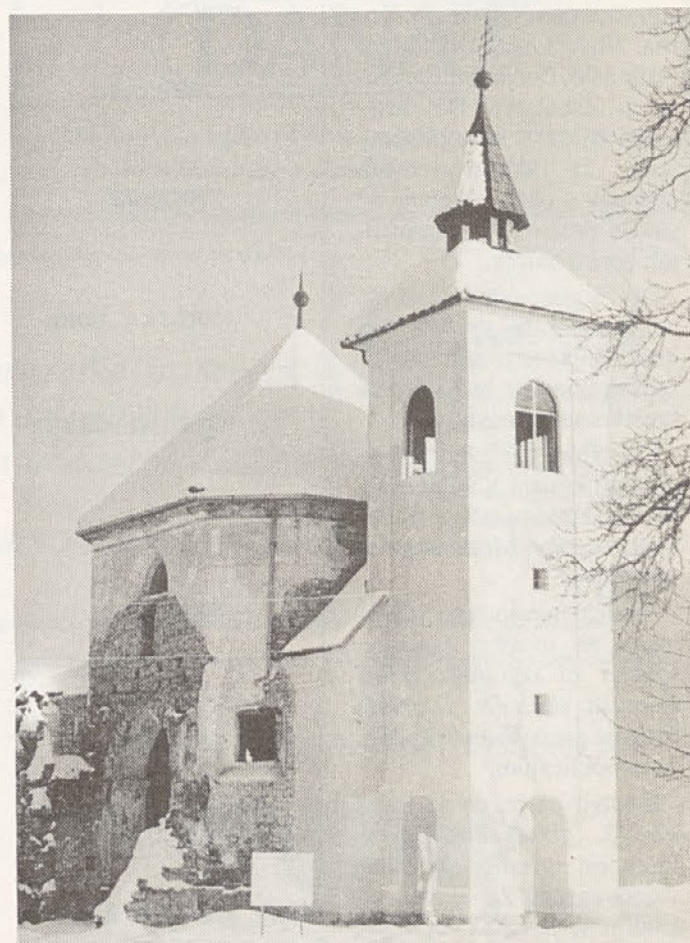
Prav bi bilo, da bi še večkrat in čimštevilneje obiskovali naše sosede in se poskušali pri njih tudi česa naučiti. Ob vprašanju, zakaj mi ne poskušamo prodreti na njihov trg ob občutno nižji ceni delovne sile, je večina udeležencev ekskurzije ugotovila, da Italijanom nikakor ne moremo konkurirati v kvaliteti. Torej nas čaka še veliko dela.

Janko Širec

Prepevali ostarelim v Novem mestu

18. oktobra smo člani trebanjskega cerkvenega mešanega pevskega zbora pod vodstvom organizatke Betke Šilc pripravili varovancem novomeškega doma za ostarele večerni koncert cerkvenih in narodnih pesmi. Upamo, da smo v varovancih doma ob pesmih in pogovoru pustili kanček iskrene človeške toplote in ljubezni.

S.Sitar

Kapela Pavla Glavarja v Lanšprežu je letos dobila z obnovljenim zvonikom novo podobo. Zagotovljena pa so tudi sredstva za nadaljevanje obnovitvenih del v letu 1994. (Foto: J. Platiše)

AIDS grozi - kaj še čakamo?

Verjetno je v minulih dneh le malodko spregledal zgoraj napisano geslo, ki se je pojavljalo v vseh sredstvih javnega obveščanja in ki zre na nas z velikih oglasnih panojev ob cestah tudi v naših krajih. Zaradi silovitega širjenja nove bolezni so se pred šestimi leti strokovnjaki z vsega sveta dogovorili, da prvi decembrski dan proglasijo za Svetovni dan aidsa.

Z virusom HIV je okuženih že 14 milijonov, obolelih pa 2,5 milijona ljudi. Menijo, da se vsak dan na novo okuži 5000 ljudi. V Sloveniji je stanje razmeroma ugodno, vendar se tudi pri nas število okuženih in obolelih iz leta v leto povečuje. Do letošnje jeseni je za aidsom zbolelo 30 ljudi in od teh jih je 20 že umrlo. Odkritih je še 47 okuženih oseb. Razumljivo je, da je okuženih več, saj so znani le podatki o preiskovanih osebah.

Virus HIV se pri okuženem človeku nahaja

v krvi, semenski tekočini in nožnični sluzi. Do okužbe tako lahko pride pri spolnih odnosih z okuženo osebo in preko okužene krvi. Virus se na otroka lahko prenese tudi od okužene matere že med nosečnostjo, pri porodu ali po njem z dojenjem.

V Sloveniji okužba s krvjo za transfuzije ni mogoča, saj se vsa zbrana kri skrbno preverja in testira. Najbolj nevarno je izmenjavanje injekcijskih igel pri intervenoznih uživalcih mamil. Medicinski instrumenti, ki se takoj po uporabi na bolniku zavržejo in sterilizacija predmetov, s katerimi se posega v človeško telo, sta jamstvo za varnost pred okužbo pri zobozdravniku ali zdravniku. Virus HIV zunaj človekovega organizma ne preživi, zato se ni mogoče okužiti pri običajnih socialnih stikih (pogovarjanje, rokovanje, nežno poljubljanje, objemanje). Ne prenaša se preko jedilnega pribora, kozarcev, brisač,

hrane, vode, denarja ali kljuk.

Spolni odnosi imajo veliko vlogo pri širjenju in obvladovanju bolezni. Vsi programi za boj proti aidsu poudarjajo potrebo po spremembi človekovega vedenja, po varni in odgovorni spolnosti. Kondom naj bi po mnenju strokovnjakov preprečeval okužbo pri spolnem odnosu. Popolnoma varni spolni odnosi so odnosi z enim samim, neokuženim in zvestim partnerjem.

Varovanje pred infekcijo z virusom HIV je edini način, da se aidsu izognemo. Izbiraj in odločaj se pravilno!

Posredujemo telefonsko številko za anonimno in brezplačno testiranje krvi glede okužbe z virusom aidsa:

Mikrobiološki inštitut Ljubljana
Tel.: 061-140-30-42, int. 398.

ZDRAVSTVENI
DOM TREBNJE

Kurilne naprave

V tem sestavku bi želel opozoriti na varnostne probleme pri uporabi majhnih kurilnih naprav, katerih toplotna moč ne presega 50 kW (po starem 43000 Kcal/h) in se uporabljajo pri ogrevanju stanovanj ter za centralno ogrevanje individualnih stanovanjskih hiš.

V trgovinah je danes mnogovrstna ponudba kurilnih naprav. Vse te naprave imajo ustrezne certifikate ter navodila za montažo in uporabo, ki se jih je potrebno nujno pridrževati, da bo zagotovljena varnost in čimboljši izkoristek. Za zahtevnejše naprave - kotli za centralno ogrevanje, kamini in podobno - dobimo strokovnjaka, ki nam bo opravil še ustrezne meritve in svetoval dodatne ukrepe. Manjše peči ponavadi postavimo sami, pri čemer pa pogosto delamo napake. Tudi te naprave so nevarne za požar in ob slabem izkoristku za prekomerno količino nevarnih plinov v ozračju. Pri postavljanju moramo paziti vsaj na minimalni odmik od gorljivih delov druge opreme. V primeru, da to ni možno, je potrebno ločitev izvesti z dodatno toplotno težko prevodno in negorljivo plastjo. Druga kritična točka pri postavljanju peči je povezava z dimno cevjo. Najbolj varna je direktna priključitev na dimnik, kar pa nekoliko zmanjša izkoristek. Načeloma so dopustne pločevinaste dimniške cevi v dolžini do 1 m, z največ dvema kolonom, s tem da je odmik od gorljivih delov opreme vsaj 30 cm. Paziti moramo tudi pri sami uporabi peči. Uporabljajo se lahko le kuriva, ki so za določeno vrsto naprav predpisana. Poškodovane dele je potrebno takoj zamenjati. Posebno skrb pa je treba nameniti izpadanju žerjavice in zaščiti gorljivih tal z ustrežno ne-

gorljivo podlago. Doma narejene provizorične peči, ki se uporabljajo v kakšnih manjših in pomožnih prostorih, so požarno nevarne in nedopustne.

Poskrbeti moramo, da so dimniki v gradbenem smislu nepoškodovani in ne preobremenjeni s količino in toplotno vrednostjo dimnih plinov. V celoti morajo biti ometani, na njih ne smemo pritjevati gorljivih predmetov, od lesenega ostrešja pa mora biti zagotovljen vsaj minimalen odmik. Vsak dimnik mora imeti urejen pristop do čiščenja, in sicer preko dimniških vrat v kleti in na podstrešju ali možnim dostopom na streho. Dimniška vratca morajo biti dvojna, kovinska in se morajo tesno zapirati. Za boljši izkoristek peči mora biti dobro zatesnjena tudi odprtina pri priključku dimniške cevi v dimnik. Dimniške cevi direktno na prosto preko oken ali odprtin v steni

niso dovoljene.

Za vamo in čimboljšo uporabo je potrebno kurilne naprave in dimnike redno čistiti: v času delovanja pri trdih gorivih vsaka dva meseca, pri tekočih gorivih pa dvakrat letno. Pregled, meritve in nastavitve kurilnih naprav in dimnovodnih napeljav za boljšo varnost, izkoristek in vlek, naj bi se opravljali enkrat letno. Tako dimnikarji kot lastniki do odgovorni za izvajanje teh predpisov.

Za konec naj navedem še dimnikarje na področju naše občine:

- za mirensko dolino: Krištof Alojz, Mirna 134
- Krištof Bojan, Sajenice 7, Mima
- ostali del: Škrbec Alojz, Stari trg 41, Trebnje
- Graj Janez, Zabukovje 39, Mima
- Vrbnjak Tomaž, Goliev trg 9, Trebnje

Drago Nahtigal

Vsem občankam in občanom ter delavcem podjetij želimo veselo praznovanje novoletnih praznikov in uspešno novo 1994 leto.

Združena lista
socialnih demokratov
Trebnje

Število rojenih, umrlih in poročenih leta 1993 do 30.11.1993 v občini Trebnje

	Rojstva		Smrti		Poroke
	doma	bolnica	doma	bolnica	
1. Trebnje	1	56	18	22	28
2. Mokronog	-	15	11	10	-
3. Trebelno	-	19	18	10	-
4. Dobrič	-	22	14	13	-
5. Veliki Gaber	-	19	11	10	-
6. Šentrupert	-	19	10	8	-
7. Mima	-	29	6	12	-
8. Velika Loka	-	20	11	15	-
Skupaj	1	199	99	100	28

Kako preprečimo segrevanje in plesnjenje silaže?

Najlažje to preprečimo že pri siliranju: hitro siliranje, dobro tlačenje in hitro pokrivanje. Potem silos ne smemo prehitro odpreti (tri tedne) in dnevni odvzem mora biti zadosten.

Kjer pa do plesnenja že prihaja, to lahko preprečimo s propionsko kislino oziroma njenimi solmi.

Pri nas je na voljo MOLD ZAP (Sallus Ljubljana), v Avstriji pa LUPROSIL. Pred uporabo odstranimo ogreto silažo in jo ohladimo. Če ni plesniva, jo pokrmimo.

Pred uporabo pripravke razredčimo: na 1 liter kisline dodamo 4 litre vode, pri bolj suhih silažah pa 9 litrov vode. Odkrito površino poškopimo s 5-10 litrov mešanice na m².

Na ta način zaščitimo 30 cm debelo plast. Pri zelo slabo stlačenih silažah in pri zelo majhnem odvzemu zdravimo debelejšo plast in to z aparatom za pranje pod visokim pritiskom.

Propionska kislina je jedka, zato moramo paziti pri delu z njo (uporaba rokavic, očal...)

Po zdravljenju silos pokrijemo. Po treh dneh je krma spet uporabna.
Ludvik Jerman, dipl.ing.agr.

zavarovalnica triglav d.d.
PE Novo mesto

*Naj se vam, dragi naši zavarovanci, občani in občanke, ob izteka-
jočem se letu zahvalimo za vaše zaupanje in vam z najboljšimi
željami zaželimo vesele, zdrave, varne in uspešne božično-novolet-
ne praznike*

vaša

Zavarovalnica Triglav d.d.
Poslovna enota Novo mesto

Logoped tudi v našem zdravstvenem domu

Vrsto let so poleg zdravnikov tudi strokovni delavci v vrtcih in šolah ugotavljali, kako potreben bi bil logoped v našem zdravstvenem domu. Za starše, ki so morali voziti otroke z govornimi težavami v Novo mesto, je to predstavljalo dodatni problem. Storitve tega strokovnjaka pa potrebujejo tudi odrasli bolniki po poškodbah in kapeh.

V oktobru smo problem rešili tako, da prihaja logopedinja enkrat tedensko k nam. Delo opravlja v šolskem dispanzerju VSAK ČETRTEK od 14. do 18.30 ure.

ZDRAVSTVENI DOM TREBNJE

Mici Koračin iz Mokronoga o miklavževanju nekoč

V času mojega otroštva se je v Sokolskem domu redno kaj dogajalo. Tako je bila na miklavžev večer bogata kulturno-športna prireditev, kjer je bil osrednja osebnost sam Miklavž v spremstvu parkeljnov. Miklavž je po seznamu klical otroke na oder in za vsakega je imel kaj napisanega na posebnem listku. Grozno je bilo to, da zapis ni bil narejen na pamet in je med tvojimi dobrimi dejanji bilo vsaj eno, ki si se ga sramoval. Joj, kako so parkeljnovi zarožljali z verigami, ko je Miklavž greh javno oznanil in še dolgo si nisi oddahnil, čeprav je Miklavž prijazno zastavil svojo besedo zatein čeprav ti je ravno tako prijazno izročil darilo. Daril je bilo več vrst. Največ je bilo, bi rekla, splošnih, ki so bila namenjena vsem otrokom,

potem so sledila darila za dosežke v društvu, nato za meddruštvene dosežke itd., kot na olimpijadi.

Po tej slovesnosti smo morali otroci domov. Z Miklavžem in parkeljnovi je lahko ostala le bolj odrasla mladina in, po mamini zaslugi, ki je bila snažilka v tem domu, tudi jaz. Dobro skrita sem kukala iz stavanja naravnost na oder. In bilo je kaj videti! Parkeljnovi so pod skrbnim vodstvom Miklavža naredili iz lestev in že prej pripravljenih desk pravi tobogan, ki se je spluščal z odra v klet. Za zaključek so potem postavili na tobogan še gromozansko velik jerbas in ples se je lahko začel. Medtem, ko je harmonikar raztegoval meh in je večina plesala, so posamezniki hodili k Miklavžu, ta pa si je njihova naročila vestno zapisoval.

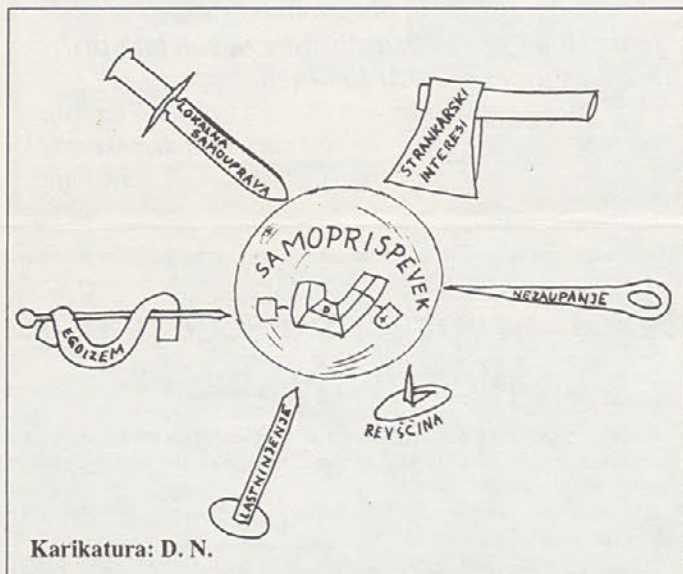
Še bolj vestno je od teh naročnikov blagajnik pobiral denar za društveno blagajno. S časa na čas je potem Miklavž ustavil ples in ukazal peklenščkom, da ujamejo to in to dekle, saj je naredilo tako velik greh, da jo je treba nemudoma spustiti naravnost k Luciferju. Dekletu ni bilo pomoči. Parkeljnovi so jo, če ni šlo drugače, kar prinesli na oder in jo z vsem protokolarnim truščem posadili najprej v jerbas, nato pa po toboganu zrinili v pekel.

Kaj se je tam dogajalo, nisem videla. Slutila pa sem, da je v pekel silno vroče.

S.P.

Mici Koračin

Karikatura: D. N.

Mladi mirenski planinci na Kofcah

Pomladok planincev OŠ Mirna si je za cilj svojega planinskega pohoda izbral KOFCE v Karavankah. Na poti jih je spremljala prešerna volja, dobrote v nahrbtnikih pa so jim dajale moč za premagovanje naporov.

*Spoštovani bralci in bralke
Želimo vam vesel božič ter srečno in uspešno novo leto. Želimo, da bi se tudi v letu 1994 z veseljem srečevali na straneh našega glasila.*

uredništvo

Novoletna mrzlica

Kmalu se bodo tudi k nam na Mirno pripeljali Miklavž, Božiček in Dedek Mráz. Občutek imam, da po šoli, predvsem pri mlajših otrocih, vlada velika napetost. Vsi že na prste odštevajo dneve do prihoda Miklavža. Tudi starši niso nič manj napeti. Vsi se izgovarjajo, da morajo nekam iti, a nihče ne pove, kam.

Tanja Platiše
OŠ Mirna

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

MODRE ČELADE	SLOŽNOST PRIPADNOSTI SKUPNOSTI	PREŽHOV VORANC	DOBA VEČNOST	VLEČENJE, ŠLEPANJE	LASTNOST NEPITNIH STVARI	SENO DRUGE KOŠARJE	AVTOMOBILSKO KRMILLO
		P E					
		V R					
PETER LEVEC	P L	DRŽAVA V HIMALAJI IZDELAVANJE TORB	A				
ZADNICA	R I	T		REKA V ČRNI GORI EGIPČAN, BOG SONCA			
ODORINA		O			ETAN BREZ GLAVE	T A N	
					ATA		
EGIPČAN, VLADAR OKRAJŠ. ZA SARNITURO		R				VERNA ŽENSKA	SREČNO 1994
	DUNAJSKI, ANGLEŠKI	LETOVIŠČE PRI OPATU	BRNŠI SOVJ. PREDSE. ČLOVEK, KI KAJ LANSIRA				MORSKA ŽIVAL, NEČLENAR
OBRAT ZA PREDELAVO SVILE					PRIPADNIK ESENOV ALBERT ENSTEIN		
LOVEC NA RAKE				OSVEŽILNA PIAČA GR. BOGUNA JUT. ZARJE		3 ZENSKO IME	
TOVARNA V BEGUNJAH				MESTO V NEMČIJI CUNJA BREZJA			NOVI TEDNIK OTROŠKI CASOPIS
ENAKI ČRKI S STREŠICO		ANG. POLAR RAZISK (ROBERT) GRS. ČRKA	C			EPSKI PESNIK OKRAJŠAVA ZARAČUN	E P P K
MODER STAREC IZ MORJA (NEREJ)			U		TANIŠA VRV "ŠPAGA"		V R V I C A
SLOVENSKI IGRALEC (MARKO)			N	SESTAVL BRUNO GRICAR	ČLOVEK, KI NOSI OČALA		O Č A L A R

Rešitve pošljite do 17.1.1994 na naslov Glasilo občanov, Goliev trg 5, Trebnje. Žreb bo razdelil tri lepe nagrade.

M Mercator - Gradišče

vsem občanom, še posebej pa našim zvestim kupcem, želimo VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE TER SREČNO IN USPEŠNO LETO 1994

Ob tej priložnosti vas vabimo, da obiščete naše poslovalnice na celotnem območju občine, ki so za vas pripravile v mesecu decembru posebne ugodnosti. Največ ugodnih nakupov pa vam bomo nudili v novem Prodajnem centru na Mirni.

Nagradni razpis Glasila občanov ob letu družine

Leto 1994 je pred nami. Generalna skupščina Združenih narodov ga je proglasila za mednarodno leto družine. Misel Elizabeth Lukas pravi: Družina je gravitacijsko središče ljubezni, ki v veselju in trpljenju priteguje tiste, ki pripadajo drug drugemu, jim daje varnost in zatočišče, jih vzpodbuja in ščiti, hrani in varuje, spremlja od rojstva do smrti.

Tudi Glasilo občanov želi v letu družine dati svoj prispevek, zato skupaj z IS občine Trebnje vabi k sodelovanju vse naše mlajše bralce.

Vabimo vas, da s svojimi literarnimi in likovnimi deli na temo:

Katere stvari delajo družino srečno

sodelujete pri našem nagradnem natečaju. Najboljša dela bodo prejela lepe nagrade in bodo predstavljena na posebni prireditvi in v Glasilu občanov.

Prepričani smo, da se boste z veseljem odzvali našemu povabilu in odkrili majhne, toda iskriive biserke, ki delajo vas, vaše bratce in sestre ter vaše starše srečne in zadovoljne.

Vabimo tudi šole, vrtce in ostale institucije, da se nam pri natečaju pridružijo in vzpodbudijo otroke k literarnim, likovnim, glasbenim, plesnim idr. odzivom na razpis.

Milan Rman,
Glavni in odgovorni urednik Glasila občanov